

POJEDINAČNO I ZAJEDNIČKO

SLEDEĆE nedelje ističe rok koji su pobunjene skupštine stanara u Nišu dale gradskim vlastima da zaustave divljanje cene grejanja. U očekivanju raspleta objavljujemo kompletan tekst njihovog zahteva upućenog nadležnim institucijama, sa detaljnim obrazloženjem problema i predlogom rešenja.

U ovom broju završavamo objavljivanje izlaganja sa skupa potpisnika apela javnosti protiv progona Zdravka Deurića i Jugoremedije http://www.danas.rs/dodaci/uploaddocumentsdodaci2013bilitenpdf/ima_li_u_srbiji_stida.1117.html?news_id=297952. Jedna od inicijatora apela, Zagorka Golubović ističe ulogu Zdravka Deurića kao pojedinca u borbi za Jugoremediju, i razmere njegovog ličnog stradanja zbog uloge koju je prihvatio, napominjući pritom: „Ja nisam za to da mi samo uzdižemo ličnosti“. Nismo ni mi za veličanje lidera, već naglašavamo važnost etike svakoga od nas da se uključi u zajedničku borbu – onakvu kakvu su, na primer, vodili radnici Jugoremedije, zbog čega je vlast i odlučila da izoluje Deurića od njegove zajednice i osudi ga za navodne lične zloupotrebe direktorske, ove ili one pojedinačne funkcije. Antun Miletić danas zaključuje svoje izlaganje protiv rehabilitacije Draže Mihailovića. Učitelj nezalica, grupa NE REHABILITACIJI i Savez antifašista Srbije pozivaju i druge istoričare iz Srbije i sveta da ne sede skrštenih ruku dok „čekamo odluku suda“.

U petak razgovaramo o mogućnostima da, kada odlučimo da uđemo u zajedničku političko-ekonomsku borbu, ona zaista bude zajednička. Propisi Republike Srbije u ovom trenutku takvu mogućnost ne dozvoljavaju. Progon Zdravka Deurića, pojedinca koji se upustio u zajedničku borbu, i zabrana zajedništva, nepodeljenosti i nedeljivosti potpuno su usaglašeni elementi kapitalizma u Srbiji danas.

Učitelj nezalica i njegovi komitete

ISPOLJIMO ODLUČNO SVOJU GRAĐANSKU SVEST

Sa skupa potpisnika apela protiv progona Zdravka Deurića i Jugoremedije održanog 16. marta pod nazivom **DA LI VLAST DOK JE VLAST MOŽE DA PRIZNA GREŠKU I DA JE ISPRAVI?**

SKUPILI smo se ovde, u okviru redakcije Republike i ostalih koji učestvuju u ovom pokušaju, da potvrdimo da građanska svest i ljudsko dostojanstvo još nisu uništeni, uprkos sve katastrofalnijoj politici vlasti u Srbiji, koja sistematski smere da stane na put svim pokušajima otpora uništavanju elementarnih rezultata samostalnih aktivnosti i kreativnosti radnika da sačuvaju svoja preduzeća i zaštite se od samovolje i krade društvene i njihove imovine, u čemu je za primer služilo radništvo Jugoremedije, na čelu sa svojim sindikalnim vođom Zdravkom Deurićem. Umesto pohvala i priznanja, što bi učinilo svako normalno demokratsko društvo, mi smo se sakupili ovde danas da Zdravka Deurića štitimo od progona. Ja se stvarno zahvaljujem svima koji ste došli i koji ste već dali svoje potpise i onima koji će ih dati. Kao dugogodišnjem aktivisti, od svoje petnaeste godine, meni je ovo ohrabrenje, jer pokazuje da od našeg društva još možda može nešto biti, da nismo sasvim na kraju.

Dakle, mi smo se ovde sakupili da damo podršku svojim potpisima, kao svesni građani, i da spašavamo ne samo jednog izuzetnog borca za ljudska prava, a ja mislim da Zdravko Deurić doista služi kao primer izuzetnog borca za ljudska prava pod ovakvim teškim uslovima u kojima živimo, ali borca kome će biti ponovo suđeno, umesto da bude pohvaljen, zato što je imao hrabrosti da pruži dugotrajnu podršku radnicima, svojim kolegama koji su se uporno borili da opstane njihova fabrika i da uspešno radi, dok se država nije odlučila da ih definitivno uništi posle bezuspešnih pokušaja da slomi kičmu njihovom hrabrom vođi. Ja nisam za to da mi samo uzdižemo ličnosti, ali u ovom slučaju Zdravko Deurić je stvarno ličnost koja može svima nama da služi za primer kako se u svojoj sredini treba uporno boriti da se prava ne ponište sasvim i da se na njima i dalje radi.

Odziv na koji je naišao apel da kao građani stanemo u odbranu Zdravka Deurića, predstavlja otpor tragediji srpskog društva, koje dozvoljava da se ne samo blati, već i pokušava da uništi ljudsko dostojanstvo čoveka koji bi zvanično morao služiti kao primer svesti i demokratskog građanskog oslobođenja. Progonom Zdravka Deurića se označava kao negativno i nepoželjno njegovo ponašanje, koje bi moralo služiti za primer svima ostalima.

Proučavajući slučajeve veoma problematične privatizacije dok sam bila u Savetu za borbu protiv korupcije, i prateći većinu negativnih rezultata koji iz toga proistekli, želim da naglasim sa koliko je poštovanosti i upornosti Zdravko Deurić radio u korist promocije demokratskog karaktera ove naše iskompromitovane države, koja mu za uzvrat pružila nikada više nećemo čuti pred silom i vlašću koja nam oduzima mogućnost da se uzdignemo kao svesne ličnosti, spremne da se bore za svoju bolju budućnost. Ovaj akt pokazuje spremnost da se pojavi nešto što će se zvati građanskom revolucijom, što će biti odlučujući početak buđenja i rasprostiranja građanske svesti u zamrlom javnom mnjenju Srbije.

po ugledu na Jugoremediju i sami pokušali da se odupru besomučnom nasilju. Vi se sećate da je još nekoliko fabrika i preduzeća u Zrenjaninu, poput Šinvoza, BEK-a i drugih pokušalo da se izbori protiv pljačke, ali na žalost nisu uspeali, morali su da odustanu i da pretrpe sve nedaće privatizacije. Dakle, Deurić je uspeo da mobilise radnike Jugoremedije, da se ni sam ne slomi, a ni oni, i da zajedno učine sve ono što su učinili da bi fabrika uspešno radila, što je koliko ja znam jedinstven slučaj u okviru celokupnog procesa privatizacije. Zato država sada sprema da zatre seme slobodnog radničkog udruživanja, a to smere da učini tako što će pokazati da se za građansku hrabrost mora platiti gubljenje slobode, poštenog rada i života. Ali, uprkos dugogodišnjem ubijanju građanske svesti i savesti, ovaj samosvesni, slobodni i dostojanstveni čovek, Zdravko Deurić nije digao ruke od pravredne borbe da bi se povukao u sponasnosti mir svoje privatnosti opstanaka, već do današnjeg dana izdržava torturu i pretnje, pretrpljujući i veliku materijalnu štetu i suočavajući se sa mogućnošću da bude zatvoren zato što je imao smelosti da se ponaša časno, građanski, da se ponaša kao samosvesna ličnost. Ipak, u toj sumornoj klimi u kojoj već dugo živimo, Zdravko Deurić nas podstiče da ispoljimo i probudimo svoju građansku svest i ne dozvolimo da njegov pravredni otpor takozvanoj „demokratskoj privatizaciji“ doživi debakl kakav mu se sprema. Podrška onome što je u ime proklamovane demokratije i poštovanja zakona uradio Deurić treba da pokaže da njegova borba nije uzaludna, i treba da pozovemo i druge koji su oštećeni ovom neprimerenom obmanom o „demokratskoj privatizaciji“ da izađu iz svojih čaura, da se suprostave i da u tome istraju. Odziv na apel da se svojim potpisima pridružimo borbi Jugoremedije, i da pomognemo da ga podrži što veći broj građana, pokazuje da još uvek nije potpuno umrlo krhko, ali opstajuće civilno društvo, i da opstaje svest građana da se moraju založiti za svoja prava i nastavak borbe protiv nepravde i snaženja žandarskog režima, koji sve otvorenije i neobuzdanije preli da nas ponovo načini rajom. Jer to bi ova država htela! Da nas načini rajom koju će vlasti naterati da se bez pobune i otpora prikloni sudbini koju nam podastire neoliberalna tržišna politika pod pritiskom MMF-a, hoću to otvoreno da kažem jer mislim da je ta politika ono što nas gura u propast, što nas primorava da sami pogazimo svoja demokratska prava, odnosno pravo da se uzdignemo kao ljudi, kao građani.

Zato još jednom zahvaljujem svima koji ste došli ovde i koji ste pristali da date ili čete dati svoj potpis da se pridružite ovom apelu, jer to predstavlja obećavajući početak da nikada više nećemo čuti pred silom i vlašću koja nam oduzima mogućnost da se uzdignemo kao svesne ličnosti, spremne da se bore za svoju bolju budućnost. Ovaj akt pokazuje spremnost da se pojavi nešto što će se zvati građanskom revolucijom, što će biti odlučujući početak buđenja i rasprostiranja građanske svesti u zamrlom javnom mnjenju Srbije.

Zagorka Golubović ●

za samoobrazovanje

Riliten

uciteljneznalica.org društvena pitanja

Imenovati TO ratom

Grad Niš:
Gradonačelniku,
Skupštini Grada,
Gradskom veću,
Zaštitniku građana
Upravi za komunalne delatnosti,
energetiku i saobraćaj, Niš
Načelniku
JKP Gradska toplana Niš:
Nadzornom odboru,
Direktoru

Na sastanku predsednika i predstavnika 26 skupština stanara, koji je održan 20. 3. 2015. povodom politike cena i poslovanja JKP Gradska toplana Niš odlučili smo da dostavimo ovo pismo i formulisane zahteve.

Svrha daljinskog grejanja je da bude jeftinije od svih drugih načina grejanja. Naročito mora da bude jeftinije za 20 do 30% u odnosu na individualno grejanje. Budući da je aktuelno stanje dijametralno suprotno od ovog principa uvereni smo da se cena toplotne energije kreira mimo tržišnih principa, jer se, u ovom slučaju, radi o najskupljem vidu grejanja. Prema tome, ovakvom politikom cena, JKP Gradska toplana Niš sama dokida razloge svog postojanja.

Pored toga, smatramo da ovakvom politikom cena usluga, gradske strukture i menadžment JKP Gradska toplana Niš nelegalne i privatne, dakle netransparentne, interese predstavljaju kao javni interes.

Prema našem uverenju, menadžment JKP Gradska toplana ne traga za unutrašnjim rezervama, što znači da se proizvodnja ne optimizuje na tržišno racionalan način. Gubitak energije u sistemu je, prema našim saznanjima, oko 20%. Kalorimetri se očitavaju u nejednakim datumskim intervalima, što, takođe, upućuje na smišljeno organizovane zloupotrebe. JKP Gradska toplana ima veliki problem koji se odnosi na nenaplaćena potraživanja. Nepoznato je šta menadžment čini u tom pogledu. Na osnovu ovoga, zaključujemo da se troškovi proizvodnje mogu smanjiti za 20 do 25%.

Poslovanje i cenu isporučene usluge dodatno opterećuje višak radne snage, koja je zaposlena prema partijskim i drugim nelegalnim interesima, a ne prema radno-proizvodnim normativima i potrebama, kako u JKP Gradska toplana, tako i u institucijama Grada Niša koje su direktno vezane za rad JKP Gradska toplana i drugih javnih preduzeća.

Stalna i neopravdana poskupljenja opterećuju u nerazumno velikoj meri porodične budžete, što, takođe, vodi ka smanjenju napolitivosti u uslovima državne politike štednje koja drastično obara kupovnu moć stanovništva.

Zajednička, nepodeljena, nedeljiva svojina je u Srbiji dozvoljena pod vrlo ograničenim uslovima: *Porodični zakon* reguliše zajedničku svojinu supružnika, vanbračnih drugova i članova porodice, dok *Zakon o osnovama svojinskopравnih odnosa* dozvoljava zajedničku svojinu „u slučajevima i pod uslovima određenim zakonom“, što pored porodičnih odnosa još podrazumeva i delove etažirane zgrade, ogradu i druge stvari na međi i sl. Zajednička svojina dakle može nastati samo na jedan od navedenih načina koji su izričito predviđeni zakonom, odnosno NE MOŽE nastati slobodnom inicijativom građana koji nisu u međusobnom bliskom srodstvu, niti ih dele međusobni zidovi, niti im je susretanje na hodniku međusobno nužno zlo.

Zadrugarstvo u svom pojmu ima zajedničku, nepodeljenu, nedeljivu svojinu zadruga nad imovinom zadruge. Po tom principu ono se razlikuje od „susvojine“, u kojoj postoje tačno određeni međusobno podeljeni udeli.

U svim dosadašnjim javnim okruglim stolovima o zadrugarstvu, kao i u radu na formiranju zadruge, uvek smo naglašavali da pravni oblik organizovanja nije presudan za rad zadruge, odnosno da zadržano preduzeće može formalno biti i nešto drugo (društvo sa ograničenom odgovornošću, ortačko društvo...), dokle god u svojoj unutrašnjoj organizaciji sprovodi zadrugarstva načela solidarnosti i jednakosti. Zvuči izvodljivo, ne kažemo da ne vredi pokušati, ali nas iskustvo uči da situacije u kojima je organizacioni oblik pred zakonom „samo pro forme“, a „stvarni“ unutrašnji odnosi regulisani na sasvim drugi način, dovode

Zbog nekorektnog odnosa JKP Gradska toplana i njenog osnivača prema korisnicima njihovih usluga, skrećemo pažnju na samo dva člana Zakona o zaštiti potrošača koji glase:

Član 88.

- Trgovac je dužan da potrošača obavesti o promeni cena najkasnije 30 dana pre početka primene promenjenih cena.
- Trgovac je dužan da javno i unapred informiše potrošača o izmeni metodologije formiranja cena i opštih uslova ugovora, najkasnije 30 dana pre početka primene promenjenih cena.
- Kada izmene metodologije formiranja cena i promene cena usluga od opšteg ekonomskog interesa podležu dobijanju prethodnog odobrenja ili saglasnosti nosioca javnih ovlašćenja, trgovac je dužan da javno i unapred informiše potrošača o izmenama najkasnije 30 dana pre početka primene promenjenih cena.

Član 89.

- Potrošač ima pravo da raskine ugovor o pružanju usluga od opšteg ekonomskog interesa ako nije saglasan sa promenom cene, odnosno tarife i izmenom opštih uslova ugovora navedenim u obaveštenju trgovca, kao i u pogledu kvaliteta pruženih usluga.
- Potrošač je dužan da uplati iznos za usluge koje su mu pružene do raskida ugovora.
Upozoravamo da bilo kakva odluka JKP Gradska toplana ili gradskih instanci o regulisanju odnosa između davalaca usluga i korisnika, a koja predviđa uslove koji su u suprotnosti sa zakonom, nije važeća. Prema tome, u skladu sa zakonom, svaki korisnik je slobodan da raskine ugovor bez ikavog naknadnog plaćanja mogućih fikтивnih računa.

U slučaju raskida ugovora između JKP Gradska toplana i potrošača nezakonito je, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti potrošača, naplaćivanje tzv. fiksnog dela računa za toplotnu energiju. Dalje, se obzirom na to da je, prema članu 40. Ustava Republike Srbije, stan nepoverljiv, svaki građanin koji je raskinuo ugovor o korišćenju toplotne energije ima pravo da zahteva da toplana ukloni instalacije iz stambenih prostorija koje su u njegovom vlasništvu, kao i da zahteva da se njegov stan ne greje iz spoljnih toplotnih izvora. Ukoliko toplana ne ukoni svoje instalacije, građanin ima pravo da zahteva materijalno obeštećenje zbog narušavanja prava na slobodno uživanje privatne svojine.

Zbog aktuelnog stanja na tržištu javnih usluga u Nišu, pokrećemo inicijativu da se, poput prakse u pravno valjano uređenim zemljama, formira Odbor za kontrolu poslovanja javnih preduzeća, u koji će građani, nezavisno od interesa centara političke i finansijske moći, delegirati svoje predstavnike.

ZAHTEVI 26 SKUPŠTINA STANARA GRADSKIM VLASTIMA U NIŠU

Na osnovu ovoga što je konstatovano dostavljamo sledeće

ZAHTEV

- Svim skupštinama stanara u stambenim zgradama koje se nalaze u sistemu grejanja JKP Gradska toplana dostaviti preciznu strukturu cene isporučene toplotne energije (tarifni sistem) prema svim ekonomski relevantnim stavkama. Dakle, sa kojim procentom u ceni isporučene toplotne energije učestvuju: cena energenata; fond zarada zaposlenih; tehnološko održavanje sistema; porezi i doprinosi; izdvajanja za druge namene (nagrade, stimulacije, sponzorstva, donatorstva...); krediti; dugovanja; nenaplaćena potraživanja.

- Dostaviti podatke o kvalifikacionoj strukturi i broju zaposlenih. Ovo se odnosi kako na JKP Gradska toplana tako i na sve institucije na nivou grada Niša koje su zadužene za rad ovog preduzeća.
- Dostaviti podatke o proporciji između tehničkog osoblja i upravljачko-administrativne strukture, kao i o kadrovskoj strukturi menadžmenta JKP Gradska toplana u zaokruženom procesu rada toplane.

- Dostaviti podatke o visini prosečne zarade u JKP Gradska toplana i u nadležnim službama osnivača, kao i podatke o rasponu između najniže i najviše zarade.

- Dostaviti informaciju o strukturi nenaplaćenih potraživanja i o tome ko su najveći dužnici?

- Zahtevamo

1. da cenu usluge JKP Gradska toplana formira tako što će ona biti umanjena za 10% u odnosu na cenu koja je bila na snazi pre umanjenja penzija i zarada u javnom sektoru. Ovaj zahtev se odnosi i na one potrošače koji nisu u radnom odnosu ili su zaposleni u privatnom sektoru. U privatnom sektoru, takođe, značajno pada cena rada. Razliku u ceni treba da subvencionise gradski budžet ili drugi nadležni državni organ. Neodrživa je politika da država i poslodavci, sa jedne strane, smanjuju zarade i penzije, a da država, sa druge strane, vodi politiku povećanja cena usluga javnih preduzeća. Politika štednje podrazumeva da pad zarada i penzija mora nužno da prati i pad kontrolisanih cena, naročito onih koje se formiraju na monopolisti ili kartelski način.

2. da se konstituiše menadžment koji će voditi poslovnu politiku prema tržišnim principima, što nužno podrazumeva i kupovnu moć stanovništva, a ne prema arbitrarim, netransparentnim nalozima vladajućih partija.

U roku od mesec dana, potpisnici ovog zahteva će organizovati sastanak na kome će razmotriti eventualne odgovore koje budu dale institucije i JKP Gradska toplana Niš. U skladu sa nastalom situacijom biće, u skladu sa zakonom, pokrenut postupak za zaštitu interesa korisnika usluga JKP Gradska toplana Niš.

U vreme sastanka od 20. 3. 2015. i do dana predaje ovih zahteva, pridružilo se više od 100 predsednika i predstavnika skupština stanara. Potpisivanje ove peticije se nastavlja i dalje.

U Nišu, 24. marta 2015. godine ●

Petak 17. april 2015. godine u 18.00h

Učitelj nezalica i njegovi komitete
Resavska 21, stan br. 5, Beograd

Učitelj nezalica i njegovi komitete pozivaju vas na okrugli sto

ZADRUGARSTVO I ZAJEDNIČKA SVOJINA

do novih problema više nego što rešavaju stare. Naročito u slučaju unutrašnjih nesuglasica, koje su u svakoj privrednoj delatnosti neizbežne, koliko god da su nam dobri „međuljudski odnosi“. Koje su prednosti zajedničke, nepodeljene, nedeljive svojine u privrednim društvima i na koji način se za nju možemo izboriti?

donator:

partneri:

Savez za radničko društvo

Izdavač:
Učitelj nezalica i njegovi komitete
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica